

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Milí bratři a sestry,
jestli si dobře pamatují, tak v minulém úvodníku jsem slíbil, že příští možnost něco napsat do Hlasatele využiju k úva-

ze o „soli země.“

V 5. kapitole Evangelia Matouš hned na začátku píše, že když spatřil Ježíš zástupy, vystoupil na horu a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Ježíš je začal učit.

Celá kapitola je prozářena velmi náročnými požadavky na proměnu charakteru následovníka Syna Božího.

Ve 13. verši je psáno: *„Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.“*

V žádných dalších Evangelích jsem podobství o soli nenašel. Proč zrovna sůl je tolik důležitá?

Všichni známe pohádku Sůl nad zlato. Když řekla králova nejmilejší dcera, že má ráda svého otce jako sůl, král se nejen rozlobil, ale rovnou rozzuřil. Svou nejmilejší dceru vyhnal a v celém království zakázal sůl přidávat do jídla. Aby se pojistil, že bude nařízení dodržováno, zásoby soli nechal zlikvidovat. Naštěstí ne úplně všechny. Zakrátko lid zjistil, že bez soli to nejde. Nakonec začlo reptat i panstvo.

Cukr měl nahradit sůl?

Král si uvědomil, co udělal. A ke všemu přišel o svou nejmilejší dceru. Kam se poděla? Vrátil se někdy?

Dál už to známe. Nakonec to dopadlo dobře pro krále i celé království.

Převědme si tuto situaci do situace šíření Evangelia po světě.

Diktátor zakazuje šířit Boží Slovo a aby se ujistil, že víra jednou provždy zmizí, nechá zlikvidovat vše, co má jméno Boží, nejen symboly jako obrazy a kříže, ale též psané historické dokumenty o křesťanství a hlavně Starý a Nový zákon.

Že vám to něco připomíná?

Pokud máte prostudovanou knihu Zjevení od apoštola Jana a přečtenou až do konce, tak určitě ano. Tyto události jsou ještě v časovém předstihu.

Ale i tato koronavirová doba už signalizuje, že čas konce, o němž mluvil Ježíš, je blízko.

Buďme bdělí a obezřetní, nepanikařme, ale nepodceňujme sílu nepřítele.

Konec nebude vypadat tak, jak nás někteří plaší, že na pandemii vymře celé lidstvo. To jsem zaslechl dokonce od nějakého odborníka, který byl pozván do rozhlasového vysílání a byl mnohem vzdělanější než já.

Až nastanou ty největší zmatky, máme se napřímit a zvednout hlavy, neboť naše vykoupení je blízko.

Chci teď upřesnit, o čem je řeč. Lukáš ve 21. kapitole a 25. verši píše: *„Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře.“*

Dále verš 26: *„Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. Neboť mocnosti nebeské se zachvějí.“*

Dále mluví Ježíš o svém druhém příchodu, který spatří celé lidstvo.

pokračování na str. 6

MODLITBA OSAMĚLÉ MATKY

Pane, někdy mám pocit, že jsem u konce, ztroskotaná, bezútěšná, smutná.
A někdy se v mém nitru objeví nová chuť k životu.
Nikdo neví, kromě tebe, jak dlouho jsem váhala udělat za vším konečnou čáru.
Jen ty znáš ty okamžiky, ve kterých jsem ti zůstala něco dlužna;
ale ty znáš také hranice mých možností a našich vztahů.
Ty víš, Pane, o mé zranitelnosti, o mém neštěstí, o mém strachu.
Ty jsi Bůh, který uzdravuje, Ty chápeš a odpouštíš. Za to Ti děkuji.
Prosím Tě za svoje děti. Požehnej jim. Modlit se za jejich otce je mi zatěžko.
Mé zranění je příliš hluboké.
Pane, potřebuji odvahu pro svou novou cestu.
Někdy je to až příliš, co na mne padá, někdy cítím naprostou prázdnotu.
Ale pak se objeví nová síla, když Ty to chceš.
Pane, zůstaň u mně!

Amen

NEDĚLE V SRPNU

9. neděle po svatém Duchu 2. srpna

Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije. (Žalm 145, 15-16)

První čtení z Písma: Izajáš 55, 1-3

Druhé čtení z Písma: Římanům 9, 1-5

Evangelium: Matouš 14, 13-21

10. neděle po svatém Duchu 9. srpna

Ukaž nám, Hospodine, své milosrdenství, uděľ nám svou spásu! Hospodine, projevoval jsi své zemi přízeň, úděl Jákobův jsi změnil. (Žalm 85, 8.1)

První čtení z Písma: 1. Královská 19, 9a.11-16.19

Druhé čtení z Písma: Římanům 10, 8-15

Evangelium: Matouš 14, 22-33

11. neděle po svatém Duchu 16. srpna

Lépe utíkat se k Hospodinu než doufat v člověka. Lépe utíkat se k Hospodinu než doufat v knížata. (Žalm 118, 8-9)

První čtení z Písma: Izajáš 56, 1.6-7

Druhé čtení z Písma: Římanům 11, 1-2a.29-32

Evangelium: Matouš 15, 21-28

12. neděle po svatém Duchu 23. srpna

Hospodine, nakloň ucho, odpověz mi. Spas, můj Bože, svého služebníka, který v tebe doufá. Smiluj se nade mnou, Panovníku, po celé dny k tobě volám. (Žalm 86, 1a. 2b-3)

První čtení z Písma: Izajáš 51, 1-6

Druhé čtení z Písma: Římanům 12, 1-8

Evangelium: Matouš 16, 13-20

13. neděle v mezidobí 30. září

Smiluj se nade mnou, Panovníku, po celé dny k tobě volám, neboť ty jsi, Panovníku, dobrý a nabízíš odpuštění; ke všem, kdo tě volají, jsi nejvyšší milosrdný. Ž 86, 3.5

První čtení z Písma: Jeremjáš 20,7-9

Druhé čtení z Písma: Římanům 12,9-21

Evangelium: Matouš 16,21-27

Iz 44, 6-8

Ř 8, 12-25

ev. Mt 13, 24-30.36-43

KONKURS NA BOHA

Bůh vyhláší konkurs na Boha: o tom je známý text ze 44. kapitoly proroka Izajáše. Hospodin zástupů – Elohim c vaót, praví: „Já jsem první i poslední, kromě mne žádného Boha není. Kdo je jako já? Ať se ozve, ať to oznámí, ať mi to předloží.“ Konkurs je vyhlášený, přihlášky přijímá a shromažďuje Bůh. Protože jsem nikde na stránkách Starého, ale ani Nového zákona, nečetl, že by kdy Bůh tento konkurs ukončil, mám za to, že stále trvá, nejspíš už celou věčnost, když jeho vyhlášovatel sám je věčný. On také předsedá porotě a vyhláší výsledky: raďte se přihlásit, kdo máte dost odvahy. Myslíte, že je to utopie, ale co vás nemá, konkurs – dnes se říká casting nebo výběrové řízení, mělo a má od dob Izajášových nespočet uchazečů, kteří byli nominováni s očekáváním, že se stanou vítězi nad „staromódním“ židovským Hospodinem zástupů. Namátkou vybírám kandidáta číslo jedna – náhodu. Kampak na nás se starozákonním Bohem Otcem, ani jeho novozákonní Ježíšův upgrade v podobě tatíčka, milujícího tatínka, který má Syna, s nímž můžeme volat důvěrně: Abba, taťko, táto, na vyznavače náhody nezabírá. Svět podle nich vznikl náhodou: nahodilost jevů je skutečným původem světa i života. Všechno co vidíme má na svědomí náhoda – bůh náhoda. Náhodou vznikl vesmír, náhodou byla a je jeho součástí planeta Země, náhodou se nacházela v té správné vzdálenosti, aby na ní náhodně se objevivší život nezahubil žár ani chlad,

náhodou se tento život vyvinul do tolika úžasných forem a náhodou o tom můžu přemýšlet i já, který jsem vznikl – jak jinak, než nahodilým spojením dvou zárodečných buněk mých rodičů. Boha náhodu není radno podceňovat: i taková slovnatá vědecká kapacita, jakou byl Albert Einstein, vytvořitel obecné teorie relativity, byl podroben kritice, když na adresu tehdy nově poznávané kvantové fyziky prohlásil, že dle jeho názoru Bůh nehraje v kostky, a tím zpochybnil jeden z určujících faktorů, tohoto nového vědeckého směru, ve kterém je náhoda povýšena na samotný tvůrčí princip, který zcela popírá dosavadní fyzikální poznání, jehož předpokladem je determinismus, tedy předpoklad, že všechno, co se děje, má nějakou příčinu, která může být ověřitelná, měřitelná i opakovatelná – nic z toho v kvantové fyzice neplatí. Dalším po staletí se hlásícím adeptem božství je člověk. Co panovníků se honosilo titulem Božský, Vznešený, Syn Nejvyššího? Jsou jich plné učebnice dějepisu a v Egyptě, a nejen tam, mají pěknou řádku mumii prohlašovaných za bohy. A že to není výdobytek dávných říší starověku, dokládá z hlediska historie poměrně nedávná stavba na Rudém náměstí, ale i pěkná řádka dalších mauzoleí rozsetých po celém světě. Dále v tom zástupu kandidátů božství, když pomineme rozmanité panteony starověkých božstev a jejich moderních inkarnací, všech těch Diů, Aštart, Baálů, Moran, narazíme kupříkladu

na vědecké poznání samotné: já nevěřím Bohu, já věřím vědě, říkají vyznavači této víry. Oponují jim selfisté, tedy vyznavači víry v sebe samotné: nevěřím nikomu, jen sám sobě, zní jejich vyznání víry, která jen variuje motiv již řečeného zbožštění člověka. Nevědomou a neuchopenou víru v to, co nás přesahuje, nazval kolega Halík „něcismem.“ I ta má své hojné vyznavače a jejich krédo o tom, že je „něco nad námi“. Většina z nich se však k „ničemu“ za celý život nedobere. A na konci toho početného zástupu, až někde úplně vzadu, chtělo by se zvolat, se krčí ten staromódní a starozákonní Bůh zástupů, který kdysi ten konkurs na Boha, který stále trvá, vyhlásil. Píše se o tom konkursu vlastně už na prvních stránkách Bible, ve stvořitelské zprávě, ve které si dovolil její autor sáhnout na tehdy posvátná nebeská božstva hvězd – a co lidí se jim tehdy klanělo, a on o těchto hvězdách – supernových a superstar ironicky prohlásil, že to nejsou žádní bozi, ale časomíry, které nám slouží k tomu, abychom si podle nich natáhli hodinky. Proces současné sekularizace – zesvětštění, odsvětčení, odnáboženštění, je tak nastartován už v první biblické knize. Měli jsme v tomto týdnu na sborové dovolené bouřlivou debatu o tom, zdali jsme jako křesťané vyznavači boha řádu či chaosu. Hájil jsem přesvědčení, že biblický Bůh je Bohem řádu, ale oponentura tvrdila, že i chaos může být oním tvůrčím principem, čehož dokladem nemusí být jen zmíněná kvantová fyzika, ale i mnohé biblické pasáže, například ta, ve které je Jób s Hospodinovým svolením vystaven tomu, aby si s ním Satan dělal, co se mu zlíbí. Ještě větším kalibrem je potom pasáž

z následující kapitoly proroka Izajáše: „Já vytvářím světlo a tvořím tmu, působím pokoj a tvořím zlo, já Hospodin konám všechny tyto věci.“ Uvědomil jsem si na tom, jak chatrné jsou naše kategorie, ve kterých něco označujeme za řád, něco za chaos, něco za dobro a jiné za zlo. Toho je ostatně dokladem i podobenství o plevelu mezi pšenící. Sváta Karásek to geniálně parafrázoval, když ve své písni říká: „Ta setba noci se setbou dne v kořenech svých jsou prorostlé.“ To jsme my, kteří můžeme třídít nejvýš brambory, nás si však jednou přebere Bůh. Ten Bůh, o kterém jsem na rozdíl od Einsteina přesvědčen, že nejenom hraje v kostky, ale že je dokonce jejich náruživým hráčem, a že náhoda – ta kandidátka božství v očích mnohých, není žádným jeho konkurentem, ale pseudonymem, tam, kde se Bůh zdráhá podepsat svým jménem, jak praví známý židovský aforismus. „Nestrachujte se! Nebuďte zmateni!“, tak jsme nabádáni z Božího slova. Nenechte se zviklat tím, co slyšíte. Něco jsou pojmy, něco dojmy. „Všechno zkoumejte, dobrého se držte,“ radí nám apoštol, jak se vyznat ve složitosti světa. V tom konkursu na Boha vyhlášeném ve 44. kapitole u Izajáše je ještě jedna důležitá věc – ta se týká přímo nás. Bůh nám říká: „Vy jste moji svědkové.“ Kdo to má dosvědčit lidem, kteří tápou? Přece my! Tím jak žijeme, čemu věříme i o čem pochybujeme. Nejsme dlužníky sami sobě. Svůj život dlužíme tomu, který jej dal! Amen

*Kázání o VII. neděli po svatém Duchu
19. 7. 2020 v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA SRPEN

2.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže O. Nováček
9.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	
16.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
23.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
29.8.	sobota	9 hod.	Diecézní shromáždění	Památník na Vítkově
30.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl

dokončení ze str. 2

Jenom dodávám, že k radosti těm, kteří na něho toužebně čekají, a k soudu pro ty, co neuvěřili v jednorozeného Syna Božího a nesmířili se s Bohem skrze Kristovu zástupnou oběť na kříži.

Jděme a budme solí všude... Ať církve nepozbude chuti. Je nejvyšší čas říci těm, kteří se ptají: „Co se to s tím světem děje? Na co se máme připravit?“, že tyto a pozdější události jsou předpovězeny v Bibli.

Věřím, že přichází doba, kdy bude přezkoušena naše víra a schopnost předávat Evangelium těm, kteří ho potřebují slyšet.

Modleme se za to, aby nás Pán mohl použít.

Je to právě ON, který už tehdy učedníkům řekl: „Žeň je velká, ale dělníků je málo.“

Takže příště, až dostanu příležitost zase něco napsat, bude to třeba něco o té velké žni a dělnících.

Všechny vás zdravím,

Mirek Urban

MALÉ TIPY PRO DNY VOLNA

Volného času třeba vhodně využít k uvolnění ducha a k posílení tělesného i duševního zdraví. Tomu slouží rozmanité záliby a zájmy, cestování ...

(Druhý vatikánský koncil, Gaudium et spes 61)

Odpočinek

Život člověka má rytmus práce a odpočinku. Odpočinek je nutný pro rozvoj člověka. Během správného odpočinku má člověk možnost:

- hledět na svět a na svůj život pod jiným zorným úhlem - uvidět mnohé, co ve shonu všedního života jednoduše přehlíží
- zakusit, že se o něj stará Bůh, který člověka stvořil k radosti a štěstí
- prostě si odpočinout
- dělat i to, co mu připadá nádherné (přečíst si báseň, knihu, vyjít si do přírody, lehnout si na louku, vyjít si do města ...)
- setkávat se nově s Bohem ...

(přečetla jsem kdysi - r. 1998 - na nástěnce kostela sv. Víta v Českém Krumlově)

Modlitby

V e s m í r j e t v á s v a t y n ě

Chvalte Pána světa, vesmír je jeho svatyně, dlouhá, široká, vysoká stamilionů světelných let.

Chvalte ho, Pána hvězd a mezihvězdných dalek,
chvalte ho, Pána mléčných drah a prostorů mezi nimi.

Chvalte ho Pána atomů a prázdných míst mezi atomy.

Chvalte ho houslemi, flétnami a saxofony,
chvalte ho klarinety a anglickými rohy, hornami a trumpetami, křídlovkami a pozouny,

chvalte ho violami a celly, klavíry a varhanami,

chvalte ho rytmem džezu a s symfonickými orchestry,

chvalte ho černošskými spirituály, Pátou symfonií Beethovena, kytarami a xylofony,

chvalte ho gramofony a magnetofony, všechno, co dýchá.

Chval Pána, každá živá buňka. Aleluja.

(podle žalmu 150, Ernesto Cardenal, nikaraguiský básník, kněz, teolog osvobození)

Modlitba siouxských Indiánů

Velký Duchu, jehož hlas slyším ve větru a jehož dech dává život celému světu, vyslyš mne.

Předstupuji před tvou tvář jako jedno z mnoha tvých dětí.

Podívej se, jsem malý a slabý, potřebuji tvou sílu a moudrost.

Dej, ať putuji v kráse, ať moje oči vždy vidí purpurově rudý západ slunce.

Ať si mé ruce vždy váží věcí, které jsi stvořil, a mé uši vždy slyší tvůj hlas.

Učiň mne moudrým, abych mohl poznávat věci, kterým jsi naučil můj lid,
učení skryté v každém lístku a každé skále.

Toužím po síle ne proto, abych měl převahu nad svými bratry,
ale abych dokázal zvítězit nad svým největším nepřítelem - nad sebou samým.

Učin mne vždy ochotným, abych s čistýma rukama a upřímnýma očima přicházel k tobě,
aby můj duch, až život zmizí jako zapadající slunce, mohl dospět k tobě

(podle Alfonsa Pereiry, jezuitu, německého teologa z knížky Myšlenky a modlitby)

Poučení a radost nad hloubkou těchto textů jsem čerpala z různých podnětů, jak je uvedeno. Připomněla bych ještě Prázdňinovou litanii a Přímluvy po dobu dovolených Alfonsa Pereiry. A závěrem:

M l u v í š k n á m šuměním stromů, zpěvem ptáků, slovem Písma.
Dej, ať smysl a radost svého života najdeme v hledání tvé spásy -
ať tě nacházíme v přírodě a její kráse, ve tvém slově, ve tvém milosrdenství,
v Ježíši Kristu. A m e n.

Jana Gottwaldová

NAD STRÁNKAMI VRŠOVICKÉHO HLASATELE - III. ČÁST

Všechno v našem Husově sboru má nějakou historii, chcete-li nějaký svůj příběh, každá místnost, prostor i předmět, třeba i ty dva hezké, štíhlé stromy blízko hlavního vchodu. Dříve zde byly jen dva cihlové podstavce, které kdysi naši předkové zamýšleli jako základ pro instalaci soch Husa a Komenského, jenže k tomu nikdy nedošlo a tak od roku 2004 zkráslila průčelí budovy přirozená zeleň. Zcela zvláštní příběh s nádechem tragikomična měl I. a II. suterén sborové budovy, které bylo třeba ochránit před povrchovou a spodní vodou, protože jsou hluboce zapuštěny do srázu. Architekt Truksa použil ve 30. letech osvědčenou metodu izolace vzduchem. Promyšleným systémem „anglických dvorků“ zajistil přístup vzduchu k nejspodnějším částem stavby a zvláštními odvětrávkami docílil toho, aby základy mohly dýchat. Jaký však byl stav suterénních pater v roce 2004? Všude louže špinavé vody a chátrající provlhlé nosné zdi. Proč se to stalo? Protože v dobách socialistického hospodaření byla okna v I. a II. suterénu většinou zazděna a stejný osud potkal i celou řadu dveří, větracích šachet a únikových východů, protože už nikdo nevěděl k čemu mají sloužit. Ve zmíněném roce 2004 však stavební odborníci už zase tyto postupy z dřívějších dob znali a tak se vše opět vybouralo a obnovilo a podélné anglické dvorky v ulici Na Kovárně byly zahloubeny v některých místech až o čtyři metry pod původní úroveň. V těch letech 2004 až 2006 probíhaly ve Sboru téměř neustále další změny. Připomeňme si rekonstrukci horní modlitebny, úpravy liturgického prostoru, po kterých měla hned násle-

dovat náročná generální rekonstrukce kolumbária. Přesto se dá říct, že si bratr David a rada starších nejvíce lámali hlavu s divadlem. Jak celý prostor co nejučelněji vyřešit, kde má být zázemí pro herce, kam dát kulisy, jak vyřešit přilehlý klub, kancelář pro ředitele, pokladnu, toalety? S kým se poradit? To byla jedna stránka věci a druhá stránka byl úplně normální život sboru, k jehož tehdejšími aktivitám patřily vedle bohoslužeb, křtů, svateb a pohřbů – Mateřský klub pro maminky s dětmi do 3 let, biblické hodiny, Klub Awana, kurzy angličtiny, keramický kroužek pro děti, základy práce na počítači, varhanní škola a nezapomeňme ani na sborové snídane před bohoslužbami. Do tohoto víceméně poklidného života Vršovického sboru občas pronikaly problémy z jiných sborů a podle závažnosti se stávaly i horkým tématem pro celou církev. Například, zda je morální vybírat poplatky za svatební obřady cizinců, zejména Japonců nebo Američanů v kostelech naší církve, dokonce za stanovenou taxu, jak tomu bylo v jedné pražské náboženské obci. Bohužel se stalo, že tehdejší patriarcha Jan Schwarz se zúčastnil velikonočního vysílání v roce 2005 na TV Nova a vznesl toto obvinění bez předchozího vyšetření proti chrámu sv. Mikuláše na Starém Městě. Vzbudilo to velké rozhořčení napříč celou naší církví i překvapení v ekumeně. Církev se shodla, že její problémy by se neměly řešit přes média, kterým jde především o fabulaci, senzaci a... ostudu. Pro odůvodnění podezření má církev vnitřní regulační orgány – kárné výbory a církevní revize. Vystoupení Jana Schwarze církvi ublížilo a dotklo se především těch poctivých věřících, kteří se obětavě skládali na opravy sborů a také duchovních s podprůměrnými platy a s nadprůměrným počtem obcí, ve kterých sloužili v nelehkém misijním pastoračním terénu. Biskupský sbor proto urychleně svolal jednání s bratrem patriarchou a začaly se ozývat hlasy po jeho odstoupení.

O všem se však muselo nejprve jednat v náboženských obcích, radách starších, diecézních radách a diecézních shromážděních, církevním zastupitelstvu, synodách a posléze sněmu; pokud možno věcně, bez emocí a vzájemných averzí. Také Vršovický Hlasatel se zabýval tímto tématem a snažil se o objektivní pohled, protože citoval názory různých stran, včetně samotného patriarchy. Pro mnoho lidí to bylo těžké, protože patriarcha byl do té doby velmi oblíbený mezi věřícími a dokonce i u lidí mimo církve. Měl dar sdělovat složité věci jednoduchým kultivovaným způsobem, vždy s duchaplnou pointou a působil jako člověk, který rozumí životu. Jan Schwarz nakonec ze své funkce odstoupil. V září 2006 byl svolán VIII. sněm CČSH a na mimořádném volebním shromáždění v Husově sboru v Dejvicích si církev do svého čela zvolila ThDr. Tomáše Buttu. Je praktickým teologem a střed jeho zájmu tvoří liturgika a katecheze, kterou přednáší na Husitské teologické fakultě UK i na Husitském institutu teologických studií v Praze. Do funkce patriarchy byl zvolen už dvakrát.

Závěrem ještě dodatek, že vysluhování svátostí nebo požehnání za úplatu se i dnes považuje za nemorální.

Bohuslava Marková

SBOROVÁ DOVOLENÁ PO SEDMNÁCTÉ

Je skoro neuvěřitelné, že letos to byla v pořadí už sedmnáctá sborová dovolená. Jako vždy málo organizovaná, spontánní, živelná, plánovaná často ze dne na den, přesto krásná, Bohem požehnaná. Přemýšlím, čím jsou naše sborové dovolené specifické, jiné od ostatních, a shodují se s většinou o tom přemýšlejících účastníků, že její odlišnost je právě v malé míře organizovanosti času, který se rozhodneme trávit spolu. Jak slýcháváme z jiných společenství, jejich sborové dovolené mají přesně daný časový harmonogram každého dne: budíček, snídaně, dopolední modlitby, dopolední aktivita, oběd, polední klid, odpolední aktivita, večere, večerní modlitba atd. Na našich dovolených takový řád nepanuje. Ale i přesto nacházíme

čas ke společným modlitbám, vzájemnému sdílení, bohoslužbě. Více klademe důraz na individualitu a potřeby zúčastněných, nederigujeme, ale nabízíme možnost se přidat k tomu, co je zajímavé, na co mají zrovna chuť a možnosti i náladu. Letos nám byla přístřeším Chata U lesa v Albrechticích v Jizerských horách. Bývalá podniková chata Šroubárny Libčice se nám stala místem, kde jsme uprostřed krásné přírody společně trávili čas, opět v sestavě čítající zhruba padesát lidí napříč všemi věkovými kategoriemi, napříč církvemi a životním přesvědčením, od nejmenších, až po „starší a pokročilé.“ Vítanou pomocí se stala rodině Frýdlových, ale nejenom té, Lída Bajtalová - pokladní Vršovického divadla, která na sebe vzala službu „táborové kuchařky.“ Pro příští ročníky sborové dovolené žádá Lída o rozšíření kompetencí, aby se mohla stát kuchařkou celému společenství. Její vášeň pro vaření se stala příslovecnou a díky ní mohly být syceny zástupy - nejen z rodiny faráře, ale i celé řady dalších, kteří vysoce hodnotili její kulinářské umění. Díky moc, Lído. Ale poděkování patří i ostatním, kteří se dokázali sdílet, radovat, podělit se o své životní a duchovní zkušenosti. Na společných duchovních večerech nás doprovázel německý benediktinský mnich Anselm Grün ve své knížce Hory a údolí života. Ta nám byla vítaným úvodem k společným rozpravám nejenom nad duchovními tématy. Sedmnáctá sborová dovolená je za námi, s nadějí vyhlížíme, dá-li Pán, tu osmnáctou - plnoletou!

David Frýdl

MODLITBA - pokračování

Tu mě napadá, že bych Tě rád, Omnipotens, požádal, abys mi nějak naznačil, co si o tom myslíš. Někteří světci a světice hovoří o jakémsi okamžiku osvícení a prozření, které materialisté označují za jakési hnutí mysli, vlastně za psychickou poruchu. Je pravda, že to vysvětlují, aniž by něco takového prožili, takže to komentují jaksi zevně, ale vyvrátit se jim to nedá. Ostatně, proč by to osvícení se nemohlo jevit jako psychická porucha? Nemyslím, že by se mi dostalo takového osvícení, na to mají nárok nejspíš ti, kteří svůj život spojili s Tebou daleko těsněji, než jsem schopen já, a tak smysl mé modlitby vidím v tom, že bych jen požádal o pocit, že niterná zbožnost je nadřazena té vnější, okázalé. Má kompjútrová modlitba se mi rozpadá a jako člověk, který má co do činění s literaturou, cítím, že by měla mít sevřenější tvar. Než ji pošlu dál, chtělo by to na ní ještě pracovat, vracet se k ní zas a zas a slovo amen napsat, až si budu jist, že vyjadřuje přesně to, co jsem chtěl. Zatím si s tím příliš jist nejsem.

Jako dítě školou povinné jsem byl ministrantem ve spořilovském kostele Anežky České, tehdy ještě blahoslavené, a každé úterý večer jsem klečel před oltářem a modlil jsem se k svatému Antonínu Paduánskému: „Svatý Antoníne, poněvadž si přeješ, abychom tebe, zvláště v úterý, ctili a vzývali, pozdravujeme tě dnes a odporučíme se ve tvou ochranu.“ Tak jsem se modlil, vroucně a upřímně, jak jen dítě se modlit umí, a netušil jsem, že právě s touto modlitbou budu mít v budoucnu problémy. Byl už jsem poněkud dospělý, když se mi do hlavy či do srdce, zkrátka někam, vloudila pochybnost. Vlastně hned tři pochybnosti. Ta první byla, proč si světec přeje výslovně, abychom ho uctívali „zvláště v úterý“. (Dnes mi to nikdo nedokázal vysvětlit.) Druhá pochybnost: jestliže to skutečně jeho přání je, jak jsme se to dověděli? (Ani to mi dodnes nedokáže nikdo vysvětlit.) A třetí problém: proč si vůbec přeje, abychom ho uctívali? Byl to přece františkán a františkáni jsou řádem pokorným, což zdělili po svém obdivuhodném zakladateli. Myslím, že pokorný František z Assisi by nikdy nevymáhal na věřících, aby ho jednou týdně uctívali. A tu jsem začal uvažovat, že si toho nejspíš nežádá ani svatý Antonín, že to zkrátka za něj ušil někdo jiný. Nějaká zbožná, avšak nepříliš moudrá duše. Ano, tady vlastně začalo období mých pochybností. Dnes už, pokud vím, tato zvláštní pobožnost zanikla sama od sebe, ale kdysi fungovala, dokonce s církevním schválením, jak nám to napovídá knížka o projevech úcty k tomuto svatému františkánovi. Ani chvíli nepochybují, že ti, kteří toto schválení za onoho času zmíněné knížečce udělili, mysleli to dobře. Chci jen znovu upozornit, kolik lidských pošetilůstek se vedralo do křesťanské věrouky a já jsem se dostal do stadia, kdy se mi to nezdá, a tak se zamejšlím.

I s modlitbou jako takovou jsem měl jisté problémy. Zdálo se mi být velmi podivné, modlíme-li se za někoho, kdo zemřel, a prosíme o klid jeho duše, a dokonce, že moje modlitba má moc ulehčit či zkrátit té jeho duši pobyt v očistci (o němž jsem nenašel v Bibli ani slovo - nebo že bych špatně hledal?). Připadá mi totiž velmi opovážlivé si myslet, že by nejvyšší spravedlivý Bůh byl ochoten svůj rozsudek při větším počtu orodovníků eventuálně

KLAUN SI POVÍDÁ S BOHEM XIII.

pozměnit. Ale co ty duše, za které se nikdo nemodlí? Ty prostě mají smůlu? Od té doby si večer před usnutím vzpomínám na ty, které jsem měl rád, ale nemodlím se za ně. Respekt před rozsudkem Nanejvyšší Spravedlivého mi v tom brání. A řekl bych, že je to důstojnější než snaha umodlit ho, aby svůj verdikt změnil. Chvillemi se mi zdálo, že opovázlivost modliteb spočívá v tom, že radíme Bohu, co má udělat. „Oremus et pro perfidis Judaeis... Modleme se i za nevěrné Židy, aby Bůh a Pán náš odňal clonu z jejich srdcí...“ Takle modlitba byla kdysi, ještě za mých mladých let, každý Velký pátek opakovaná. A já si nedovedu představit, že by přiměla Hospodina, aby si řekl: „No jo, mají vlastně pravdu, mohl bych tu clonu ze židovských srdcí konečně odstranit.“ Já vím, že dnes už se tato modlitba jaksi nepoužívá, ale v mých raných dobách existovala, a před tím možná pár set let taky. Potřeboval Bůh tuto náповědu? Možná, že jsem se tehdy rouhl, ale když mně opravdu hlavou bloudila otázka, jaký význam může mít prosba, která se dožaduje něčeho, co by On už dávno učinil, kdyby chtěl. Když namátkou otevřu současný katechismus Youcat, který se diametrálně liší od katechismu mým dětských let, na straně 199 čtu: „... že jméno patrona bude pokřtěnému připomínat jeho vzor a že se svatý patron bude za pokřtěného přimlouvat u Boha.“ Je si církev vědoma, jakou munitu poskytuje ateistům tím, že vyřkne v souvislosti s Bohem slovo přimluva? Zkusme se zamyslet:

- Když se v nějaké záležitosti můj patron za mne u Boha přimluví, mám šanci, že Bůh vyřídí můj problém přednostně? Nebo v můj prospěch? Co vlastně taková přimluva obnáší?
- Vyřídí ho jinak, než by ho vyřídil bez přimluvy? Nebo ho nevyřídí vůbec?
- Je tedy Bůh ovlivnitelný ve svém rozhodování?
- Je-li ta absolutní Síla a Moc původcem vesmíru, dala mu řád, stvořila život na zemi, můžeme vůbec v této rovině uvažovat o lidském pojmu přimluva?
- A pakliže se patroni za své jmenovce opravdu přimlouvají, odkud jsme se dověděli, že tak činí? Mohli jsme to možná vytušit z některých vyřešených problémů, ale jak rozlišíme takové vyřešení od náhody?

Naposled jsem se setkal s přimluvou v takovém zbožném letáčku, který schválilo Arcibiskupství pražské 2. dubna 1990 pod číslem 871. Dověděl jsem se v něm, že kdo bude nosit medailku, jejíž výrobu si vyžádala sama Panna Maria 18. července 1830 u příležitosti svého zjevení sv. Kateřině Labouré, tomu Svatá Panna slibuje, že vyprosí u Boha milosti ku spáse. A co mě úplně rozhodilo: Matka Krista dodala navíc i jakýsi grafický návrh jak má medailka vypadat! Zamýšlejí se věřící nad tím, proč chce Panna Maria, aby lidé nosili medailku? A proč jí na tom zřejmě tak záleží, že za to slibuje přimluvu u Boha? Neboli, že neponechá rozhodnutí samotnému Bohu, ale že mu poradí? Na to jsem se ptal Anděla Mluvčího, ať to zjistí a dá mi vědět. Dodnes se mi neozval.

Jiří Suchý

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovících. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.